

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/71/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123283704
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Kovaliková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:6123283704.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Barbarou Kovalikovou v spore žalobcu: Orange Slovensko, a. s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného: Bobák, Bollová a spol. s. r. o., Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673 proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. E., prechodne bytom F. G. XXXX/X, XXX XX H.- I., o zaplatenie 301,67 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 80,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 03. 04. 2022 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca v rámci upomínacieho konania podal 30. 03. 2023 na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým žiadal žalovaného zaviazať na zaplatenie istiny 80,- eur a tiež zmluvnej pokuty vo výške 221,67 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 03. 04. 2022 do zaplatenia, a to na základe zmlúv o poskytovaní verejných služieb a ich dodatkov.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovaným Zmluvu/zmluvy č. A17364116. V zmysle predmetnej zmluvy/zmlúv žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu/karty s telefónnym číslom/číslami zvedenými v zmluve. Žalobca pri uzavretí Dodatku/dodatkov k Zmluve/zmluvám č. A17364116 odpredal žalovanému telekomunikačné zariadenie/zariadenia za kúpnu cenu uvedenú v dodatku/dodatkoch k zmluve/zmluvám s dohodnutou zmluvnou pokutou. Žalobca v dodatku k zmluve zohľadnil pri určení výšky zmluvnej pokuty výšku zľavy poskytnutej žalovanému pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia, ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia žalovanému poskytnutá. Žalobca taktiež zohľadnil aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnil čas, kedy si žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu prispôbil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Žalobca má za to, že vyššie uvedenými zmenami v dodatku k zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu za poskytnuté telekomunikačné služby spolu vo výške 80,- eur porušil zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatku k Zmluve/zmluvám, je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu/zmluvné pokuty spolu vo výške 221,67 eur. Zmluvnú pokutu v sume 221,67 eur si žalobca uplatňuje na základe Dodatku k zmluve č. A17364116. Zmluvná pokuta bola vypočítaná v súlade s článkom 2.5 dodatku k zmluve, v ktorom bola dohodnutá vo výške 280,- eur a na základe pravidiel jej výpočtu sa jej výška znížila v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzatvorenia dodatku k zmluve (27.

05. 2021) do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným (21. 11. 2021). Žalovaný viazanosť nedodrжал po dobu 19 mesiacov. Žalobca zaslal žalovanému pokus o pokonávku, v ktorej ho vyzval na úhradu pohľadávky. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému z titulu neuhradených služieb, zmluvnej pokuty/zmluvných pokút, nezaplatených splátok za telekomunikačné zariadenie/zariadenia predstavuje celkom sumu 301,67 eur. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Žalobca si uplatňuje úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so Všeobecnými podmienkami Článok 11, bod 11.14 a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 03. 04. 2022. Žalovaný bol na zaplatenie dlhu vyzvaný v posledných troch mesiacoch pred podaním tohto návrhu.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci platobný rozkaz sp. zn. 40Up/579/2023 zo dňa 19. 04. 2023, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk, a preto vec postúpil podľa § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní na tunajší súd, čím zo zákona došlo k zrušeniu platobného rozkazu.

4. Súd v predmetnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297, písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), nakoľko ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur.

5. Deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu a rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 09. 02. 2024 (§ 219 ods. 3 CSP v spojení s § 300 CSP).

6. V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský spor podľa § 290 CSP. V zmysle citovaného ustanovenia spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

7. Žalovanému sa nepodarilo doručiť žalobu s prílohami. K podanej žalobe sa žalovaný nevyjadril.

8. Súd vykonal dokazovanie zmluvou o poskytovaní verejných služieb č. A17364116 a jej dodatkom, č. A17364116, výzvou na zaplatenie dlhu pred podaním žaloby zo dňa 14. 02. 2023, faktúrami č. 2636325805 a 264096050, pokusom o pokonávku zo dňa 21. 02. 2022, žiadosťou o prenesenie čísla, plnomocenstvom a zistil tento skutkový stav:

9. Dňa 27. 05. 2021 bola uzavretá písomná zmluva o poskytovaní verejných služieb pod č. A17364116 medzi spoločnosťou Orange Slovensko, a. s. a žalovaným podľa § 44 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách. Podľa nej žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu s prideleným telefónnym číslom XXXXXXXXXX na dobu neurčitú, pričom jej neoddeliteľnou súčasťou boli aj Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete žalobcu, ako aj Cenník služieb. Dňa 27. 05. 2021 uzavreli strany aj dodatok k tejto zmluve, ktorým žalobca došlo k aktivácii účastníckeho programu GO 40,- eur a odpredal žalovanému mobilný telefón Xiaomi Redmi Note 10Pro 128GB blue za zľavnenú kúpnu cenu 19,- eur, pričom jeho maloobchodná cena činila 299,- eur. Účastníci zmluvy sa dohodli na dobe viazanosti 24 mesiacov (bod 2. 3) a žalovaný sa zaviazal, že bude včas a riadne uhrádzať cenu za služby a iné svoje peňažné záväzky voči podniku (bod 2.3 písm. e/). Pri porušení tohto záväzku si účastníci dohodli zmluvnú pokutu v bode 2.5 v základnej výške 280,- eur s tým, že konkrétna jej výška sa vypočíta tak, že sa rozdiel medzi počtom mesiacov, na ktorý bola stanovená doba viazanosti a počtom celých mesiacov, ktorý uplynul od uzavretia tohto dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, s ktorým je spojený vznik práva na zmluvnú pokutu, vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty uvedenej v predchádzajúcej vete a v menovateli číslo rovnajúce sa počtu celých mesiacov, na ktorý bola stanovená doba viazanosti.

10. Žalobca vyfakturoval žalovanému za poskytnuté telekomunikačné služby nasledovné faktúry: faktúra č. 2636325805 za obdobie od 04. 11. 2021 do 03. 12. 2021 vo výške 40,- eur so splatnosťou 20. 11. 2021, faktúra č. 2640986050 za obdobie od 04. 12. 2021 do 03. 01. 2022 vo výške 40,- eur so splatnosťou 20. 12. 2021.

11. V dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb vo vzťahu k splatnosti zmluvnej pokuty sa v bode 2.5 Zmluvy uvádza, že právo na zmluvnú pokutu vznikne podniku samotným porušením povinnosti

účastníka a to v okamihu porušenia povinnosti účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku. Pokusom o pokonávku zo dňa 21. 02. 2022 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie jeho dlhu vo výške 345,51 eur (istina pozostávala z neuhradených faktúr v sume 80,- eur, zmluvnej pokuty vo výške 221,67 eur, a trov právneho zastúpenia vo výške 43,84 eur) najneskôr do 02. 04. 2022. Výzvou na zaplatenie dlhu pred podaním žaloby zo dňa 14. 02. 2023 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlhu vo výške 358,83 eur do 28. 02. 2023. Žalovaný doposiaľ ani časť žalovanej sumy neuhradil.

12. Právny vzťah medzi stranami bolo potrebné posúdiť podľa dohodnutých zmluvných podmienok, zákona č. 351/2011 Z. z., § 544 Občianskeho zákonníka, ale tiež posúdením zmluvy v zmysle § 52 a násl. Občianskeho zákonníka, keďže nepochybne jedná sa o spotrebiteľské zmluvy.

13. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná.

14. Podľa § 44 ods. 8 písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

15. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

16. Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

17. Podľa § 52 ods. 1 - 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých predávajúcejmu dohodnutú cenu.

18. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

19. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

21. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

23. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

25. Podľa § 588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu. Žaloba má len všeobecnú rámcovú (formulárovú) podobu s požadovanou úhradou údajného dlhu bez uvedenia všetkých nevyhnutných (rozhodujúcich) skutočností tak, aby bolo jasné o čom a na akom základe má súd rozhodnúť, absentuje výslovné a zrozumiteľné tvrdenie o poskytnutí služieb bez uvedenia, o aké služby s a malo jednať (aké zariadenia, aké konkrétne zmluvy mali byť a kedy uzavreté, za akých podmienok, v akej výške, z čoho pozostáva dlžná suma atď.).

26. Na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 27. 05. 2021 dodal žalobca žalovanému služby a žalovaný sa zaviazal zaplatiť cenu za poskytnuté služby riadne a včas. Zmluva je svojím obsahom zmluvou spotrebiteľskou, a to vzhľadom na povahu ich účastníkov, kde žalovaný je spotrebiteľom, ktorý zmluvu uzavrel na vopred pripravenom formulári spolu s predtlačenými zmluvnými podmienkami bez možnosti ovplyvnenia ich obsahu za účelom uspokojenia svojich osobných potrieb (čo vyplýva i z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu) a žalobca je podnikateľom v oblasti poskytovania verejných telekomunikačných služieb. Predmetom zmlúv o poskytovaní verejných služieb s dodatkami k nim, ako aj v súlade so všeobecnými podmienkami bol záväzok žalovaného uhradiť všetky svoje finančné záväzky za poskytnuté elektronické služby žalobcom. Žalobca si v období od uzatvorenia zmluvy svoje záväzky riadne plnil. Naopak žalovaný neodporoval tvrdeniam žalobcu, že všetky povinnosti vyplývajúce mu z predmetných zmlúv platiť za dodané služby nesplnil, pretože využíval telekomunikačné služby žalobcu, na základe čoho mu žalobca vystavil faktúry: faktúra č. 2636325805 so splatnosťou 20. 11. 2021 na sumu 40,- eur a faktúra č. 2640986050 so splatnosťou 20. 12. 2021 na sumu 40,- eur. Voči týmto poplatkom za poskytnuté služby ako vyplývajú z vystavených a vyššie uvedených faktúr súd nemal žiadne výhrady, preto žalobe v časti zaplatenia ceny za dodané služby vo výške 80,- eur vyhovel, keďže žalovaný ako účastník bol povinný za poskytnuté služby zaplatiť podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách a zároveň žalobu nerozporoval a ani sa k nej nevyjadril.

27. Vo vzťahu k takto priznanej časti žalovanej sumy 80,- eur, ktorú súd posúdil ako oprávnenú, súd priznal žalobcovi aj právo na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne od 03. 04. 2022, keďže bol s ohľadom na výšku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky v čase vzniku nároku na úroky z omeškania (0,00 %) vyúčtovaný v intenciách objektívne platného práva (§ 3 ods. 1 nariadenia vlády v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca voči žalovanému realizoval pokus o pokonávku, v ktorom určil aj lehotu na splnenie omeškaného dlhu do 02. 04. 2022, preto bolo dôvodné priznať úrok z omeškania od nasledujúceho dňa po skončení žalobcom poskytnutej lehoty na úhradu dlhu, t. j. od 03. 04. 2022.

28. Podľa ustanovenia § 544 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak si strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

29. Podľa ustanovenia § 545 odsek 1 Občianskeho zákonníka, ak z dojednania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

30. Po oboznámení sa so spisovým materiálom však súd žalobu zamietol v časti zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 221,67 eur a k nemu prislúchajúcemu úroku z omeškania 5 % od 03. 04. 2022 do zaplatenia.

31. Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

32. V danom prípade je nesporné ako to už súd uviedol, a to vzhľadom na povahu strán zmlúv, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským. Nárok na zmluvnú pokutu si žalobca uplatnil v zmysle zmluvných dojednaní obsiahnutých v dodatkoch, a to konkrétne v zmysle bodu 2.5 Dodatku k zmluve č. A17364116 vo výške 280,- eur.

33. Strany sa dohodli, že účastník je povinný podniku uhradiť zmluvnú pokutu, v prípade porušenia povinnosti, ak počas doby viazanosti poruší povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom, po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby, poruší povinnosť nedoručiť podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy, alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti zmluvy pred uplynutím doby viazanosti. Žalobca si nárok na zmluvnú pokutu uplatnil z dôvodu, že žalovaný porušil zmluvné povinnosti, t. j. riadne a včas neuhradil žalobcom vyúčtovanú cenu poskytnutých služieb.

34. Je potrebné poukázať na to, že samotná zmluvná pokuta bola dohodnutá v predtlačenej zmluve, (vo formulári) v dodatku ktorý nebol, tak ako zmluvy, individuálne dojednané. Žalovaný nemal možnosť odmietnuť ju. Zmluvná pokuta dojednaná ako súčasť zmluvy nebola dojednaná individuálne a preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nič na tom nemení fakt, že táto zmluvná pokuta bola dohodnutá ako regresívna. Zohľadňuje len čas plynutia doby viazanosti, nie iné skutočnosti a okolnosti. Zmluvná pokuta dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, dodatku je neplatná, keďže nejde o individuálne dojednanú pokutu. Keďže nejde o individuálne dojednanú pokutu, spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach vzniknutej porušením záväzku. Nezaplatením ceny sa rozumie neuhradenie ceny poskytnutých služieb v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1 euro. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Zmluvná pokuta tak ako bola dojednaná teda umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb. Je potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že znemožňujú uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu podobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. Sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku nesmie znemožňovať zákazníkovi – spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tej - ktorej služby. Dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad ukončenia zmluvy priamo odporuje ustanoveniam zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Je to v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa. Je potrebné poukázať na to, že je právom žalobcu ako poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb - zákazníka, pričom zmluvná pokuta je jedným z vhodných inštitútov. Predmetom zabezpečenia bola povinnosť žalovaného riadne a včas uhrádzať odplatu za poskytnuté služby, ako aj povinnosť zákazníka po určitú dobu zostať v právnom vzťahu s poskytovateľom služieb a využívať dohodnutý rozsah služieb. Je však potrebné si uvedomiť,

že všetky „výhody“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zvyhodnená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria bez pochyby ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyť služby minimálne po stanovenú dobu. Zákazník sa riadi na základe snahy získať určité výhody pri predpokladanej spotrebe. Nie však každý zákazník si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti. Poskytovateľ služieb pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb zákazníkom minimálne v rozsahu stanoveného paušálu a na zabezpečenie návratnosti investície „výhod“ vo forme určitých zliav v cene služby alebo telefonických prístrojov požaduje zotrvanie určitú dobu v záväzkovom vzťahu a práve túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou. V zmluvnom vzťahu s predchodcom žalobcom po dobu 24 mesiacov, ukladalo žalobcovi povinnosť zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb. Sankcionovanie žalovaného zmluvnou pokutou za ukončenie zmluvy nemožno hodnotiť inak ako odradzujúcu podmienku a postup, teda ako podmienku neprijateľnú spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rovnako dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa prerušenia poskytovania služieb v dôsledku nezaplatenia sumy za poskytnuté služby. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Nezaplatením ceny sa rozumie neuhradenie ceny poskytnutých služieb v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1 euro. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípadne zaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Zmluvná pokuta tak ako bola dojednaná teda umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb. Je potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že znemožňujú uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu podobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. Sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku nesmie znemožňovať zákazníkovi – spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tej - ktorej služby. Dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad ukončenia zmluvy priamo odporuje ustanoveniam zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

35. Podľa ustanovenia § 44 ods. 6 druhá veta zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podnik je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb. Sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nie len času v rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy alebo jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Dojednaná zmluvná pokuta v danom prípade je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Pre posúdenie dojednanie zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti.

36. Ohľadne regresívnej zmluvnej pokuty a jej nedôvodnosti na podporu svojej argumentácie súd odkazuje na rozhodnutia všeobecných súdov, rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/89/2019, sp. zn. 22Co/41/2017 zo dňa 22. 03. 2018, sp. zn. 25Co/92/2018 zo dňa 12. 02. 2019, sp. zn. 7Co/233/2016 zo dňa 24. 08. 2017, sp. zn. 10CoCsp/3/2020, ako aj na rozhodnutie 9Co/130/2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/199/2017 z 07. 02. 2018.

37. Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

38. Zmluvy uzavreté medzi stranami sporu sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

39. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 221,67 eur, a to spolu aj s požadovaným úrokom z omeškania.

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal zaplatenia sumy 301,67 eur, pričom súd žalobu v časti 221,67 eur zamietol. Žalovaná mala v konaní úspech, avšak zo spisu vyplýva, že jej žiadne trovy konania nevznikli. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že jej náhradu trov konania nepriznal, a to s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/5/2017 zo dňa 25. 01. 2017.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.